

6. ShaoY., etc. How does culture shape creativity? A mini-review. *Frontiers in Psychology*, 2019. № 10. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01219>

7. Oksanen A., etc. Artificial intelligence in fine arts: A systematic review of empirical research. *Computers in Human Behavior: Artificial Humans*, 2023. № 1 (2). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.chbah.2023.100004>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-488-7-29>

**THE INFLUENCE OF POSTMODERNISM ON THE FORMATION
OF THE PHENOMENON OF SIMULACRUM
IN THE FIELD OF ACADEMIC DRAWING BY TRANSFORMING
IT INTO A SPECIAL DRAWING**

**ВПЛИВ ПОСТМОДЕРНІЗМУ НА УТВОРЕННЯ ЯВИЩА
СИМУЛЯКРУ У СФЕРІ АКАДЕМІЧНОГО РИСУНКУ
ТРАНСФОРМАЦІЮ У СПЕЦІАЛЬНИЙ РИСУНОК**

Cherkesova I. G.

*Honoured Artist of Ukraine, Professor,
Professor at the Department
of Fine Arts
Lesya Ukrainka Volyn National
University
Lutsk, Ukraine*

Черкесова І. Г.

*заслужений діяч мистецтв України,
професор,
професор кафедри образотворчого
мистецтва
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Помилкове використання терміну «Спеціальний рисунок» на магістерському рівні спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративно-прикладне мистецтво, реставрація приводить до не розуміння змісту мети та завдань здобувачами вищої освіти у аналізі форми натури художніми засобами та матеріалами. Виникає явище симулякру (лат. simulakrum – подібність, видимість), де проявлено заміну природного світу штучною подібністю. Реальність замінюється образом. Симулякр не є подібністю світу (реальності), а є подібністю його утвореного мисленням людини образу. [2]

Професійна термінологія у сфері академічного рисунку визначена, є константою і спирається на традиційні методики академічного рисунку. 4-й курс бакалаврату за дисципліною «Рисунок» (023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація)

виконував завдання з аналізу форми живої натури: пів фігури з руками, фігура цілком що стоїть або сидить, дві фігури. Рисунки створювалися сангіною, вуглем, пастеллю за вибором виконавця. На 5-му курсі (магістри) рисунок перейменовано на «Спеціальний рисунок», але зміст завдань точно повторює завдання 4-го курсу бакалаврів. Виникає законне питання: у чому відмінність? Автор мусив з'ясувати у чому полягають відмінності у темах, меті та завданнях вище названих курсів. Відмінностей за силабусами не виявлено. За такої ситуації виникає явище симулякру (копіювання форми образу початкового зразка). Академічний рисунок є відтворенням форми натури методом аналізу співвідношень цілого до частин і частин між собою, що допомагає утворенню ілюзії тривимірності форми у просторі на двовірній площині аркушу засобами лінії та штриху. Методика академічного рисунок, перевірена століттями, визначає послідовність етапів створення зображення натури.

Спеціальний рисунок – це сфера інженерії та дизайну. Засобами лінії формуються вміння передавати найхарактерніше у формі та створювати за уявою нові форми. На відміну від академічного рисунок не утворюються реалістичні зображення форми у доцільному світлотіньовому моделюванні. Наприклад: технічний рисунок якоїсь металевої деталі дозволяє робітнику з металу зробити таку деталь. Художник з натури (готова форма деталі) намалює цю форму і створить цікаву композицію академічного рисунок. Для створення фігури моделі дизайнер-модельєр за визначеними пропорціями, котрі відмінні від ustalених пропорцій фігури людини, створює форму фігури і форми вбрання за власною фантазією. Форми натури можуть переосмислюватися згідно темі і створюватися композиції, що не існують в природі [1]. Спеціальний рисунок це сфера індустрії моди – одяг, перукарство. У медицині це анатомічні рисунки. Леонардо да Вінчі пів тисячі років тому у своїх кодексах заклав основи технічного рисунок. Технічний рисунок, на межі зі спеціальними рисунком, це зображення засобами ліній та штриху технічних форм без застосування креслярських інструментів – інженерна графіка. У добу високих технологій комп'ютерні графічні програми вдало використовуються як в інженерно-технічній галузі так і в художній, наприклад, ілюстрації. Стосовно спецрисунок у образотворчому мистецтві симулякр є копія образу реальної форми, що видається за спецрисунок без зміни змісту мети і завдань. Необґрунтована підміна професійної ustalеної термінології у добу постмодернізму веде до підміни ціннісних орієнтирів у образотворчому мистецтві взагалі й у академічному рисунок зокрема.

На рівні магістрів образотворчого мистецтва академічний рисунок повинен залишатися в ustalених формулюваннях мети, але в ускладнених

за змістом завдань (дво-три-фігурні постановки та творче створення композиції на підґрунті методики академічного рисунку). Вплив постмодернізму виявився у підміні назви класичної дисципліни при формальному збереженні мети та завдань академічного рисунку, що відбилося у навчальному плані та силабусі.

На нашу думку в образотворчому мистецтві взагалі не може бути спеціального рисунку, що змістом мети і завдань та використанням традиційних матеріалів та технік не може бути відповідним сфері дизайну, де використовують електронні інструменти у створенні цифрових форм з ефектами 3D. Так утворюється спотворення сприйняття та розуміння змісту навчальної дисципліни «Рисунок» за традиційними академічними методиками. Відбувається якась постмодерністська гра смислами, що ускладнює розуміння мети навчального рисунку з ускладненими завданнями здобувачами вищої освіти рівня магістра.

Література:

1. Зайчук О. М. Посібник з предмету спеціальне малювання. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/posibnik-z-predmeta-specialne-malyuvannya-182395.html>
2. Постмодернізм як мистецький напрямок двадцятого століття. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10386/>